

Elektrikarjane tuulejõu võimega.

Elektriseeritud karjakopli asutamine aerogeneraatori abil. — Võimalusi tuulejõu kasutamisel valgustuswoolu tootmise puhul.

Elektrienergia kasutamise küsimus talumajapidamises on viimasel ajal tõsisemalt päevatorda tõstetud. Elektriwoolu muretsejatele võimaldatakse soodustatud laenu ja riigiasutustes koostatakse lähemaid laomasid ning kalkulatšioone woolu juhtimisets taludesse, ühenduses sellega avaldame uuel aastal ka „Maa Hääle“ juhatuji elektriwoolu kasutamiseks valgustusets ning majapidamistöõde läbiwiimiseks. „Maa Hääle“ toimetusel on õnnestunud hankida uusi leiutiji tuulejõu ratendamisel elektriwoolu tootmiseks, mis laadib raadioaparaadi, annab valgustuswoolu ja võimaldab ka elektri karjakopliksse jisseadmist.

Käesolewal korral toome juhatuji elektrikarjakopli ehitamiseks, kuna wooluallikana esinemast tuulegeneraatorist anname juhatuji edaspidi. Kohtades, kus karjakoplid asuvad otse elumaja läheduses, oleks soovitaw kopliaeda wooluga varustam aparaat asetada otse eluruumidesse või kõrvalhoonetesse. Hoone lähedusse paigutatakse ka tuulegeneraator, nii et siit on kerge aparaati varustada wooluga. Sobim elektrifopli, aparaatide ning tuulegeneraatori asetuse skeem on toodud ligilistatud joonisel. Kohtades, kus koppel eluhoonetest kaugemal, tuleks tuulegeneraator asetada kopliaia lähedusse.

Elektrikarjakoplid erinewad senistest aedadeft jelle poolest, et siin mõetakse ainult üks otastraat, mis isolaatorite abil finnitatakse lihtsate aiapostide külge. Otastraaft lastakse elektriwool, mis hoiab loomad aiast eemale. Lähemate elektrikarjakopli põhimõtetega on „Maa Hääle“ lugejad juba waremateft kirjutistest tutawad, mistõttu nende juures me enam ei peatu. Müüd käsitame waid elektrifopli ülesseadmisega ühenduses olewaid küsimusi, millega põllumeestel juba aegjasti tuleks tutvuda, et kowade jaabudes koge mõiks ajuda elektriaia walmistamisele.

Elektriaparaadilt wiaatsk juhe isolaatoreid möõda kuni kopliaiani, kus see lülitatakse otastraadiga. Kui koppel asub puhmastitus, wõi aed külgeb piki puudetüwefid, siis tuleb hoolitsjeda jelle eest, et oksadega puutüwed ei puutuks koftu traadiga ja kogu koplitõde kaotaks oma tähtjuse.

Edasi tuleb iuktida taluvidaiate tähele-

Edasi tuleb juhtida talupidajate tähelepanu sellele, et elektriseeritud põldude ja heinamaade kaitsete kariloomade vastu. Samuti saab ehitada elektritõkkelga karjatarasid loomade jumise ajukohana, ja kaitseada teeäärseid põlde ning juurmiljaaedu. Kui on hoolitsetud elektritarjatopli hea isolatsiooniga eest, siis võib ühe „elektritarjatopli“ aparaadi külge linnitada kilomeetreid pikki traate. Elektritarjatopli paremus on ka see, et seda saab kergesti ühelt kohalt teise asetatada. Kuidas elektriseeritud topliaeda ehitada ja woolu traadile lülitada, selgub kõige paremini juuresolevast skitsitaolisest skeemist.

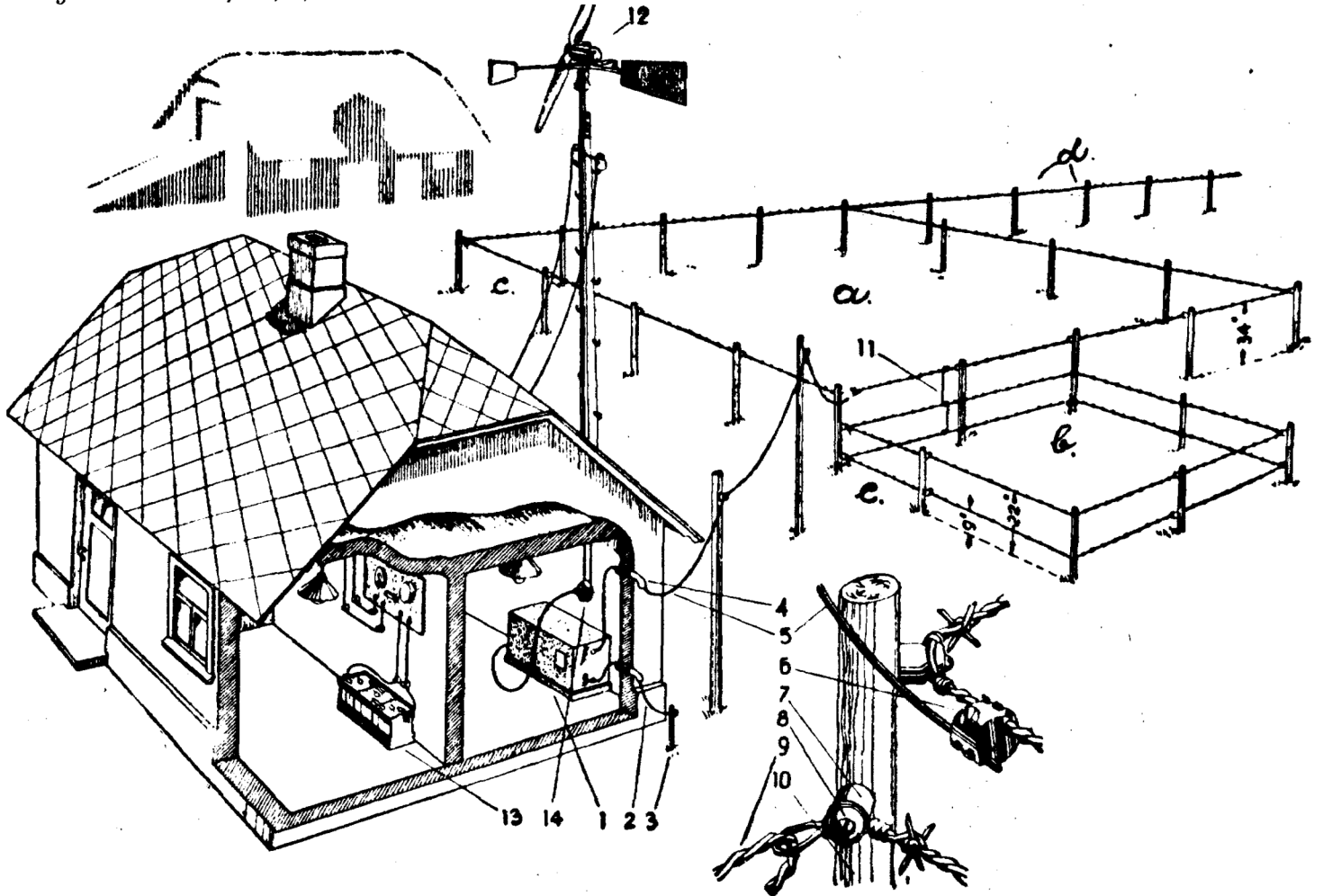
Et oleks võimalik elektritopli õiget töötamisviisi kontrollida ja kindlaks määrata, kas traat pole kuskil lühühenduses maaga, selleks on aparaati paigutatud lamp, mida saab vaadelda sellekohase luugi kōrwast. Kui lamp hõõgub tugevasti, siis tähendab see, et traat on ühendatud maaga. See miga tuleb kiiresti kōrwaldada, waadates üle toplitraadi isolatsioonid. Kui lamp hõõgub ainult wähe, siis esineb elektrimoolu mahajooks, mis tihti tuleb ette wihmajel ajal. Siis on isolaatorid mārjad, wõi puude oksad wõi lehed puudutawad traati. Lamp hakkab hõõguma ka siis, kui loomad selle külge puudutawad.

Aparaadi töötamise kindlaksmääramiseks aitab, kui topliaia traat ühendatakse hetkelks maaga. Kui lamp hakkab hõõguma, siis aparaat on korraks. Tawaline topliaia wooluaparaat tarwitab 6-woldilisest akust 0,2—0,3 amprit, mistõttu selle kasutamine tuleb wõrdlemisi odaw. Tallinnas on ka juba müügil selliseid elektritarjatopli-aparaate. Neid esineb mitmeid tüüpe: on aparaate, mida saab toita wooluwõrgust, kuid ka selliseid aparaate müüakse, mis ühendatakse wooluga wõi warustatakse tuulegeneraatorilt hangitud elektriennergiaga. Wastawalt aparaadi tüübile maksawad kirjeldatud topliaparaadid 30—40 krooni tükk.

Meie skeemil esinew topliaed warustatakse wooluga, mis saadakse kahetiimalisest tuulegeneraatorist. Selle masinaga on senised pikemaegsed „M a a S ä ä l e“ lugejad üldjoontes tutawad. Vähemal ajal toome aga uusi täiendawaid juhatusi mainitud tuulegeneraatori ehitamiseks ja elektriennergia tootmisele rakendamiseks. Nii saawad seda endale soetada ka need „M a a S ä ä l e“ lugejad, kes meie lehe laialdasje perre on esmakordselt juure tulnud uuel aastal.

Digilistatud jooniseid esinew elektritopli

wooluga varustamise skeem sisaldab järg-
 misi ühikuid: nr. 1) elektrilopli aparaat
 elutoas; 2) maajuhed; 3) metallist vai
 maasse löömiseks; 4) läbi seina tulgem
 isolatsioonitoru; 5) traat, mis woolu juhib
 koplialeda; 6) lülituskontakt koplialia tra-
 di ja woolujuhe vahel; 7) isolatorid aia-
 postide küljes; 8) kruvid, millega kinni-
 tatakse isolatorid posti külge; 9) koplialia
 olaktraat; 10) postid; 11) traatide oma-
 vahelised ühendused; 12) aerogeneraator;
 13) aerogeneraatori alu; 14) seinakontakt.



Pildil — koduse elektrivalgustuse ühikute skeem ühes aerogeneraatori, alu ja elektrivarjatopplitega; a) koppel suurtele
 kariloomadele; b) väikeloomade koppel; c) hõõrdkõik koplitesse; d) kaitsetara.